

Opstootjes en relletjes, waaraan maar al te dikwijls de politie te pas moet komen, demonstreren al heel duidelijk de intenties van een deel van onze jeugd, die voor weinig terugdeinst.

IS DE JEUGD MISDADIG OF ZIJN WIJ HET?

Handel in sex: van nachtclub naar cel...

Machtiger dan alcohol of verdovende middelen is de derde en voornaamste oorzaak van de jeugdcriminaliteit: de minderjarige tussen de buffers van handel en strafrecht. Hoe dat probleem er in Nederland uitziet, kunt u lezen in deze reeks reportages, die een weerslag zijn van het onderzoek dat „Wereldkroniek” instelde naar aanleiding van de schokkende feiten die men in de afgelopen maanden in de krant aantrof. Sexverkoop als amusement, de machtigste raket van de drie, die de jeugdcriminaliteit oproepen. Handel in de fysieke aantrekkelijkheden van minderjarigen ook in uw naaste omgeving een bloeiend bedrijf dat eveneens úw dochter kan bedreigen...

*H*et enige, wat er aan de wereld mankeert is, dat wij het er nooit over eens worden, wat de eisen zijn waaraan een goede samenleving moet voldoen. Dat zijn de woorden waarmee Chesterton, de thans overleden Britse wijsgeer en schrijver, indertijd op briljante en messcherpe manier de oorzaak kenmerkte van de eindeloze ruzies, oorlogen en misverstanden waaronder onze geavanceerde wereld permanent lijdt. Die woorden schoten me te binnen en kregen opnieuw een scherpe betekenis toen ik in de afgelopen maanden een aantal gesprekken had met ervaren gezagsdragers uit binnen- en buitenland, die ik naar hun oordeel vroeg over de oorzaak en de diepgang van wat men jeugdcriminaliteit, nozemp probleem en prostitutie van minderjarigen noemt.

Laat ik u allereerst even meenemen naar de duidelijke aanleiding voor deze reportages. Dat zijn de feiten geweest die door de dagbladen werden vermeld over een cabaret- of dansgropleider, die in Zwitserland met een show optrad en de beslissing van enkele rechtbanken in Nederland die plotseling bij de behandeling van zedenzaken met gesloten deuren krantenverslaggevers toelieten. Het vervolg op deze twee feiten bracht het nozemp probleem en talrijke aanverwante hedendaagse verschijnselen ter sprake. Allereerst de verklaring voor de opzienbarende beslissing tot toelating van de pers bij gesloten-deuren-zaken. Die beslissing is daarom voor Nederland zo opzienbarend omdat men hier van ambtelijke en officiële zijde altijd strikt op iedere uitsluiting van openbaarheid heeft gestaan. Die geheimhouding vond zijn rechtvaardiging in twee argumenten. Het eerste argument luidt dat de verdachte in een zedenzaak veel meer geschaad wordt door publiciteit van zijn antecedenten en zijn vergrijp dan maatschappelijk te verdedigen zou zijn. Met andere woorden: men achtte en acht nog de openbare behandeling van een moordzaak of een geniale zwendelaffaire minder schadelijk voor het privé-renomee van zo'n misdadiger dan de behandeling van een eenvoudige zedendelict voor de bestuurder daarvan.

Gesloten deuren?
Het tweede argument bestaat in de opvatting, dat het publiek beter niet kan weten, wat zich op het gebied van zedendelicten afspeelt omdat de uit de zittingen verkregen kennis wel eens stimulerend zou kunnen werken: dit tweede argument staat derhalve op de handhaving van de openbare orde in het algemeen belang. De staat, die door middel van staande magistratuur het misdrijf uit naam van het volk berecht, beschermt, zoals u uit die beide maatregelen kunt afleiden, naar zijn mening en krachtens zijn taak zowel de delinquent als het gehele volk tegen een te vermijden extra kwaad: de reputatie en de identificatie van degene die zich aan een zedennisdrijf heeft schuldig gemaakt én de voorlichting op het gebied van zedennisdrijven en hun berechting die schadelijk zouden werken op anderen die hiervan kennis nemen.

Nu kan men zich natuurlijk al direct afvragen of die argumenten enige waarde hebben. Ik geloof dat de gedetailleerde behandeling van een geraffineerd opgezette moord of de volledige reconstructie van een intelligent uitgevoerde zwendel een uitstekende openbare les is voor een ieder, die met een dergelijk plan rondloopt. Toch worden deze zaken in openbare zittingen behandeld en dan trekt men zich duidelijk niets aan van de kwalijke gevolgen, die de openbaarheid met zich meebrengt. Nog sterker:

★
Wat moet er terecht komen van de jongeren in onze maatschappij, die telkens opnieuw hun heil zoeken in ongeregeldheden en extravagante daden?

wanneer men de justitie op deze punten hypocrisie of inconsequentie verwijt en men vraagt naar een argument voor dit verschil in waardering dan hoort men tot zijn verbazing dat de openbare zittingen worden beschouwd als een krachtig preventief middel tot voorkoming van herhaling van dergelijke misdrijven. Anders gezegd: de openbare behandeling van een moord werkt zó afschrikwekkend dat ettelijke aspirant-moordenaars zich door kennisneming van de behandeling en de berechting laten weerhouden van hun plannen. De aspirant-zwendelaar schrikt zó hard van het jaar gevangenisstraf dat zijn voorganger hoort eisen en is zó onder de indruk van de knappe manier waarop de recherche een geval heeft rond gekregen dat hij zijn plannen opgeeft. Maar de goede burger wordt integendeel door de kennisneming van de behandeling van een zedenzaak zó gestimuleerd tot navolging, dat hij beter van kennisneming kan worden uitgesloten! Ik laat die argumenten voor wat ieder denkt, dat ze waard zijn maar ik vraag me wel af of niet veel eer een soort openbare huichelachtigheid - waaraan wij in Nederland nog wel eens plegen te lijden - de oorzaak is van deze opvallende tweeslachtigheid. Als schande en schaamte bij zo'n beslissing de hoofdrol spelen dan kunnen de kille normen van het wetboek van strafrecht beter ongedrukt blijven.

Verkoop van sex

Wat kan dan de reden geweest zijn waarom sommige rechtbanken plotseling de dagbladjournalisten - erkende vertegenwoordigers van de openbaarheid en van de drukpersvrijheid - toegang verleenden bij de behandeling van sommige zedenzaken?

Het antwoord op die vraag is in enkele gevallen op een persconferentie verstrekt en dat werpt een merkwaardig licht op de vroegere argumenten. Het openbaar maken van die zedenzaken werd namelijk wenselijk geacht omdat tijdens de behandeling van honderden van zulke gevallen aan de rechtbank gebleken was dat er een hoogst ernstig en zeer gevaarlijk gebrek aan kennis bij het volk bestaat over wat op het gebied van de openbare zeden strafbaar, misdadig of verboden is.

Men vond het dus blijkbaar hoog nodig, dat het publiek wordt voorgelicht over die dingen waarover men dat zelfde publiek stelselmatig onkundig heeft gehouden. Nu kan men erover vechten - precies zoals over de boven behandelde zaken - in hoeverre de openbaarheid op het gebied van zedenzaken preventief werkt. Daarover verschillen ook rechters, officieren van justitie en politiefunctionarissen van mening, maar over één ding zijn zij het eens en dat is, dat het beslist geen kwaad kan, als zij die krachtens hun functie of positie de zorg hebben voor minderjarigen duidelijk weten welke aantrekkelijke kansen er voor deze kinderen in de moderne maatschappij liggen als zij zich voegen naar de wensen van soute-neurs, beschermers of exploitanten van „night-clubs”, „danscholen”, „mannequincursussen” en dergelijke ondernemingen, de bonafide natuurlijk niet te na gesproken. Tot zover deze toelichting op het meest opzienbarende feit van de moderne rechtspraak: het op een kier zetten van de gesloten deuren.

Hausse in zedenzaken?

Natuurlijk heeft deze beslissing onmiddellijk aanleiding gegeven tot een veel klemmender vraag. Is het aantal ernstige zedendelicten (waaronder die met minderjarigen gepleegd de hoofdrol spelen) in de laatste jaren zó enorm gestegen dat de justitie geen andere uitweg meer weet dan overstag te gaan en de kwalijke gevolgen op de koop toe te nemen? Ook op die vraag hebben wij antwoord gekregen en u zult dat in deze serie artikelen over het gemeenste facet van ons volksleven verwerkt vinden.

Ik heb ervan af gezien om de interviews, die ik hierover had, te publiceren, omdat mij dat van verschillende zijden door de betrokkenen zelf gevraagd is. Ik zou het trouwens niet kunnen doen in die gevallen waarin scabreuze figuren uit de onderwereld van het nachtleven bewust of onbewust door hun antwoorden de stof voor deze artikelen leverden.

Naast de beslissing tot openbaarmaking van sommige zaken heeft de geruchtmakende zedenzaak tegen de leider van de dansgroep de tweede aanleiding gevormd tot dit verslag. Voor zover u deze affaire vergeten mocht zijn wil ik hem nog even in het kort schetsen.

Een geruchtmakende zaak

Enige tijd geleden werd van Zwitserland uit de hulp van de Nederlandse politie ingeroepen door middel van een verzoek tot terugbrenging van enkele minderjarige Nederlandse meisjes die zich in hun werk in Zwitserland zó ernstig misdroegen dat hun aanwezigheid in dat land niet langer gewenst was. Het betrof hier een dansgroep uit Nederland, onder de naam Dominiques-show optredende in een Zwit-

Dit is geen foto uit Amsterdam maar uit Oslo, waar men een al even felle strijd tegen het noezendom heeft te voeren als elders.

serse nachtclub/cabaret. De groep bestond uit een aantal Nederlandse meisjes (ten dele minderjarigen) die optraden in diverse aanstootgevende dans- en shownummers die men gevoelig met de naam strip-tease en naaktdansen kan definiëren. Natuurlijk verwekte het terugbrengen van enkelen van die meisjes de nodige opschudding. Die opschudding werd nog veel groter, toen vlak daarop de naam van de leider gepubliceerd werd en enige arrestaties volgden. Toch zou dit niet genoeg geweest zijn om de aandacht te blijven vragen, ware het niet, dat talrijke details uit deze affaire zó schokkend waren dat hierop wel nader ingegaan moest worden. Wat door deze affaire bekend werd, geeft ons een duidelijk inzicht in de werkwijze van deze exploitanten en het is met die feiten voor ogen al helemaal geen verrassing meer hoe wij aan het in de aanvang van dit artikel genoemde verschijnsel van de jeugdcriminaliteit zijn gekomen. We kunnen rustig zeggen, dat de aan- en verkoop van sex een omvang hebben aangenomen van zó grote afmetingen dat wij de oorzaken van de jeugdcriminaliteit het best kunnen opsporen in het hart van deze handel. Veel meer dan de vaak geciteerde jeugdige onbezonnenheid, zucht naar avontuur en maatschappelijke onzekerheid is het de fascinerende aantrekkingskracht van de handel die de jeugd tot een criminele jeugd maakt. Want de

handel zien wij immers zo graag als een van de dingen waar de natie groot op mag gaan en waarin eenvoudige jongens het zo ver hebben geschopt.

Kan men het de jeugd dan kwalijk nemen dat hij de handel als een eerbaar beroep blijft zien, ook de handel-in-sex-als-amusement? Hoe deze raket (zoals de Amerikanen het noemen) koopt en verkoopt en hoe weinig hiertegen strafrechtelijk gedaan kan worden zullen wij in een volgend artikel vertellen.

(wordt vervolgd)

Bert van der Burght

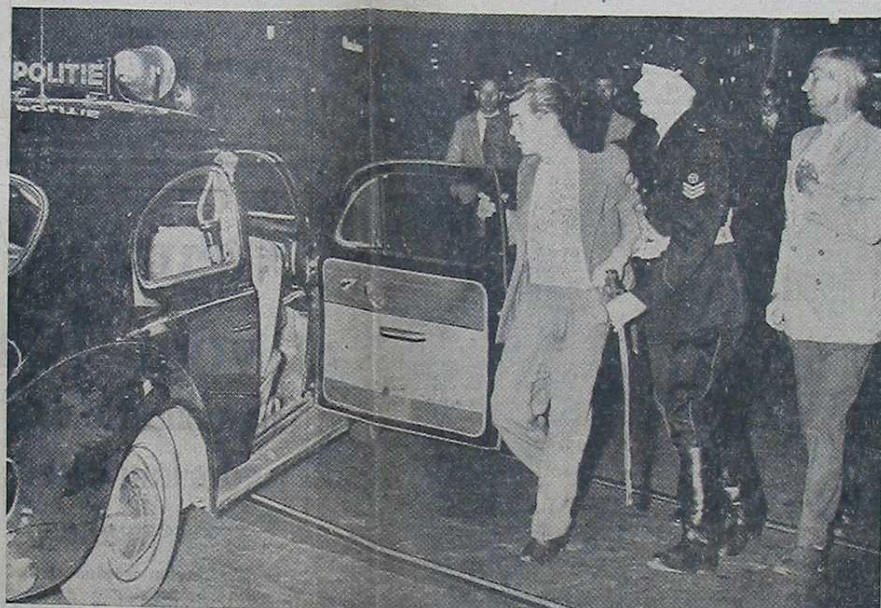
★
Is het wonder dat er excessen plaats vinden, wanneer de handel in sex zo onverbloemd te zien is, als in vele films van onze tijd? Daarom is het niet zo vreemd, de vraag eens te bestuderen wie er nu eigenlijk schuld is aan de hand over hand toenemende criminaliteit onder de hedendaagse jeugd: die jeugd zelf of... wij?

NOZEMS DWINGEN POLITIE TOT CHARGES

Terreur van losgeslagen jeugd op pleinen van binnenstad

Trouw 29/8/55
In de massa
voelen zij
zich sterk!

Nieuwsgierig
publiek deelt
in klappen

(Van een onzer verslaggevers)

NOZEMS? Wie? Die jongen of dat meisje, dat er een beetje of soms heel erg excentriek bijloopt? Zij die met heel lang of heel kort haar door straten en over pleinen flaneren? De jongens en meisjes die met „gekke“ schoenen lopen? Zij die anders zijn dan de anderen? Niet normaal in hun doen en laten? Met andere woorden: abnormaal? Zij die schreeuwend de straat onveilig maken? Zij die — bij wijze van spreken — vragen om een flink pak rammel met de sabel of de gummiknuppel? Zijn zij allemaal nozems? Allen?

Of zijn we te gauw geneigd om te zeggen, dat iedereen die zich niet „aan de regels houdt“, die zich vreemd (wat is vreemd?) kleeden, die vreemd doen, die zich vreemd gedragen, nozems zijn?

Hij werd te lastig, daarom pakte de politie hem op en bracht hem naar het bureau, waar hij kon wachten tot hij werd afgehaald. In een „bank-schroef“ wordt de jongen op de foto naar de gereedstaande auto gevoerd. Rechts een „stille“...

Een stungel met een trui om zijn hoofd gewikkeld, wordt door een agent weggeduwd. Nog een duw, nog een en toen pas slenterde hij treiterend langzaam weg. Later op de avond had de politie minder geduld. Toen ging de knuppel er meteen over.

een loei“ en „mag ik misschien over de Dam naar huis lopen?“ Maar als de politie nu met een luidspreker iedereen verzoekt, dringend vraagt, door te lopen en toch vooral niet te blijven staan, dan heeft zij haar best gedaan. En als er dan toch veel belangstellenden blijven staan kijken, is het dan een wonder dat er soms slagen in de verkeerde hoek vallen?

Op mars

Een ander voorbeeld. De Leidsestraat. Drommen kinderen en, gilend en schreeuwend in opmars... ja, waarheen. Naar het Leidseplein? En dan? Misschien naar het Weteringcircuit? Of de Vijzelstraat? En overal de rijweg blokkeren, het verkeer ophouden. Stiekum of openlijk voorbijgangers lastig vallen. Fietsen terloops op straat smijten en of zelfs in de graacht gooien. Dat is toch flink? Zo, alleen niet, die je toch gelden.

En terwijl de kudde voortlokt naar nieuw operatiegebied, pakken jongens van achter meisjes van twaalf en dertien beet, draaien haar in het rond, het heft over de knie, waarna de kinderen de kinderen en de kinderen op het strak gespannen spijkerbroekje geven. Gillend en krijsend namen de laatste het pak rammel in ontvangst. Heerlijk. Gauw naar een ander. Die grote knul, daar vooraan, staat ook zijn mannetje wel.

En of. Al die jongetjes staan hun mannetje. Wel vijf, zes keer op een avond begroeten de jongens elkaar met een klap op de schouder. „Hay, hoe gaat het? Zeg hebbe die stillen gezien?“ — „Nee, waar dan?“ — „Nou, ze lopen overal, 't is link hoor. Voor je weet, heb je een lik met die knuppel over je bek.“

„Liet ze maar opkomen, ik heb al een loei in m'n gedachten.“

Ja, in gedachten. Verder komt de jongen niet. Een „stille“ graait hem bij zijn arm, zet die in een „bank-schroef“ en dertig seconden later is ook hij op weg naar de „bewaarsplaats“ voor stoute kinderen.

„Helpen“

We komen commissaris Rozema, de chef van bureau Warmoesstraat tegen op de Dam. Hij heeft net een brutale knaap een striemende klap om zijn oren gegeven. „Ja, hij stond aangevoerd achter me te „zaken“. — „Zaken“ er niet bij wezen? Moet u ook niet helpen — „Hier, ik zal je helpen.“

„Nozem-vader“ help een handje

(Van een onzer verslaggevers)
GISTERAVOND omstreeks half elf werd op het bureau Leidseplein een jongen binnengebracht, die het de politie zeer moeilijk had gemaakt. Hielp een waarschuwing van twee surveillerende agenten niet? Er werd snel een einde aan het getreiter gemaakt. In de gang van het bureau ging de vuurood-geloesde jongen uit protest nog even languit op de grond liggen, maar een paar klappen met de gummiknuppel brachten hem terstond tot andere gedachten.

Twee minuten later vertrok een politiewagen en niet lang daarna verscheen er een heer op het bureau, die zijn zoon kwam halen. Het was de verbolgen vader, die met grote stappen over het Leidseplein boerde. Zijn zoon, timide als een kneepje van drie dat een tik om zijn oren heeft gehad, liep gedwee naast zijn vader.

„En nou is het voor 't laatst! Nou is 't genoeg,“ hoorden we de man in het voorbijgaan bijten. „Nou is het voor 't laatst geweest...!“

Dat bedoelde de politie.

Handelonderwijs
Instituut „OVERTOOM“

pats“. De „steltloper“ droop af. Zijn hand langs zijn pijnlijke wang wrijvend.

Zou hij genoeg gehad hebben? Zou hij voorgoed afdruppen. Niks hoor. Vijf minuten later stond hij weer bij de anderen. Op te pijpen over die „rotstillen“.

Bonk is ook op de Dam. We kennen elkaar uit de dienst. „Ik ben een nozem“, vertrouwde hij ons openhartig toe.

— Waarom? op de vreemde toestand op de Dam zijgend.

„Nou, we zijn hier elke avond en lopen wat rond. We bemoeien ons niet met de anderen, hoor“ en gebaarde naar de hossende, schreeuwend massasa. „En als er één opgepakt wordt, slaan we drop.“

Even later barstte er een bommetje. Bonk schoot weg, in de richting waar de klappen vielen. Hij was gauw terug.

— Geraakt?

„Nee, allicht niet. Ik slipte nog net weg.“

„Die politiekeerles dagen ons uit. Waarom pakken ze hem nou? En we doen toch niks? Laten ze ons met rust laten...“

Anders

Eén avondje zijn we bij de nozems geweest. Als u nu maar niet denkt dat al die „vreemden“, al die mensen die anders dan de anderen zijn, die anders gekleed gaan, zich anders gedragen, allemaal nozems zijn.

„Nozems? Zoals u wilt, er zijn nozems en nozems“. Een avond hebben we gehoord, en gezien wat die ene groep te brengen had, die kinderen in groene, rode, blauwe, gele, zwarte, witte, oranje gestrepte, gespikkelde jassetjes, bloesjes, broeken en schoenen. Eén avond. Het was een „verloren“ avond. Want de slungels, de knullen, meisjes en meiden — kortom de opgewonden, uit het lood geslagen kinderen. Zij hadden niets te brengen. Veel geschreeuw, zetter, gekruis, gezank, gekil.

Meer niet!

sabel hielden. Vlak bij de „stillen“. U kent ze wel. Of neen, u kent ze niet — want het zijn „stillen“. Het zijn hele onbelangrijke mannen om te zien. Flodderjasje, geen das, slappe broek — liefst zonder of met een oude vrouw — en indien mogelijk met doorekaar ge-

Er gaan er nog meer naar de post. Zo nu en dan wordt er een charge uit- gevoerd. Er vallen klappen, iemand struikel, nog een en de agent holt door, de vluchtenden, de „helden“ Geen drie minuten later is terug.

Een avond
Mogen een fotograaf en een verslaggever van „Trouw“ zich één avond „vreemd“ gedragen? We hebben het gedaan. En toen naar de Dam. Naar de honderden jongens en meisjes — van groot tot klein: kinderen — die het daar de politie lastig maken. We zijn gegaan naar de honderden belangstellenden, die hadden gelezen, dat — het stond toch in de krant? — het — bijna elke avond voor het Paleis en voor het Nationaal Monument zo'n benedde is. We hebben ons één avond onder de nozems gemengd.

Net echt. We hebben een klap met een knuppel opgelopen; logisch, want we „vroegen“ erom. En precies zoals de anderen, zijn we hard weggelopen. Nee, we stelden beslist geen prijs op. Nee, we stelden beslist geen prijs op. Nee, we stelden beslist geen prijs op. Nee, we stelden beslist geen prijs op. Nee, we stelden beslist geen prijs op.

zich sterk!

Nieuwsgierig
publiek deelt
in klappen

(Van een onzer verslaggevers)

NOZEMS? Wie? Die jongen of dat meisje, dat er een beetje of soms heel erg excentriek bijloopt? Zij die met heel lang of heel kort haar door straten en over pleinen flaneren?

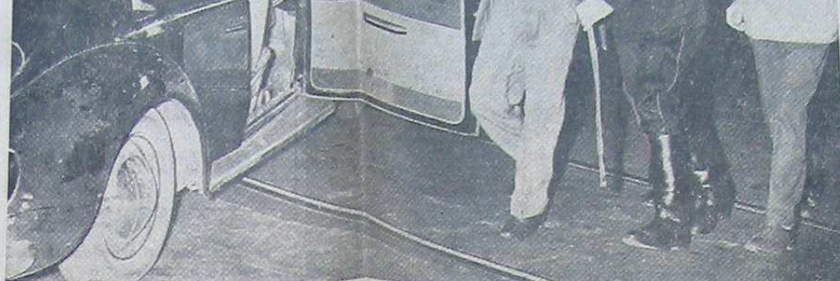
De jongens en meisjes die met „gekke“ schoenen lopen? Zij die anders zijn dan de anderen? Niet normaal in hun doen en laten? Met andere woorden: abnormaal? Zij die schreeuwend de straat onveilig maken? Zij die — bij wijze van spreken — vragen om een flink pak rammel met de sabel of de gummiknuppel? Zijn zij allemaal nozems? Allen?

Of zijn we te gauw geneigd om te zeggen, dat iedereen die zich niet „aan de regels houdt“, die zich vreemd (wat is vreemd?) kleedt, die vreemd doet, die zich vreemd gedragen, nozems zijn?

Een avond

Mogen een fotograaf en een verslaggever van „Trouw“ zich één avond „vreemd“ gedragen? We hebben het gedaan. En toen naar de Dam. Naar de honderden jongens en meisjes — die het daar de politie lastig maken. We zijn gegaan naar de honderden belangstellenden, die hadden gelezen, dat — het stond toch in de krant! — het bijna elke avond voor het Paleis en voor het Nationaal Monument zo'n bende is. We hebben ons één avond onder de nozems gemengd.

Net cent. We hebben een klap met een knuppel opgelopen; logisch, want we vroegen! crom. En precies zoals de anderen, zijn we hard weggelopen. Nee, we stellen beslist geen prijs op nog zo'n harde klap op de schouder. Een is genoeg. Maar toch kwamen we terug. Vlak bij de agenten, die hun hand angstvallig in de buurt van de

Handelonderwijs
Instituut „OVERTOOM“

pats“. De „stellloper“ droop af. Zijn hand langs zijn pijnlijke wang wrijvingend.

Zou hij genoeg gehad hebben? Zou hij voorgoed afdruipten. Niks hoor. Vijf minuten later stond hij weer bij de anderen. Op te pijpen over die „rotstiller“.

Bonk is ook op de Dam. We kennen elkaar uit de dienst. „Ik ben een nozem“, vertrouwde hij ons openhartig toe.

— Waarom? op de vreemde toestand op de Dam wijzend.

„Nou, we zijn hier elke avond en lopen wat rond. We bemoeien ons niet met de anderen, hoor“ en gebaarde naar de bossende, schreeuwende massa. „En als er één opgeklapt wordt, slaan we 'er op.“

Even later barstte er een bommetje. Bonk schoot weg, in de richting waar de klappen vielen. Hij was gauw terug.

— Geraakt?

„Nee, allicht niet. Ik slipte nog net weg.“

„Die politiekeerels dagen ons uit. Waarom pakken ze hem nou? En we doen toch niks? Laten ze ons met rust laten...“

Anders

Eén avondje zijn we bij de nozems geweest. Als u nu maar niet denkt dat al die „vreemden“, al die mensen die anders dan de anderen zijn, die anders gekleed gaan, zich anders gedragen, allemaal nozems zijn.

Nozems? Zoals u wilt; er zijn nozems en „nozems“.

Eén avond hebben we gehoord, en gezien wat die ene groep te brengen had, die kinderen in groene, rode, blauwe, gele, zwarte, witte, oranje gestreepte, gespikkelde jassen, bloesjes, broeken en schoenen. Eén avond. Het was een „verloren“ avond. Want de slungels, de knullen, meisjes en meiden — kortom de opgewonden, uit het lood geslagen kinderen. Zij hadden niets te brengen. Veel geschreeuw, getier, gekruis, gekank, gegil. Meer niet!

Hij werd te lastig, daarom pakte de politie hem op en bracht hem naar het bureau, waar hij kon wachten tot hij werd afgehaald. In een „bank-schroef“ wordt de jongen op de foto naar de gereedstaande auto gevoerd. Rechts een „stille“...

Eén slungel met een trui om zijn hoofd gewikkeld, wordt door een agent weggeduwd. Nog een duw, nog een en toen pas slenterde hij treiterend langzaam weg. Later op de avond had de politie minder geduld. Toen ging de knuppel er meteen over.

sabel hielden. Vlak bij de „stillen“. U kent ze wel. Of neen, u kent ze niet — want het zijn „stillen“. Het zijn hele onbelangrijke mannen om te zien. Flodderjasje, geen das, slappe broek — liefst zonder of met een oude vouw en in den mogelijk met doorlkaar gewoelde haren. Eigenlijk kunnen die kerels van alles zijn, behalve rechercheur.

„Stillen“

Bij tientallen staan die „stillen“ tussen de herriesschoppers. Zij kijken achteloos rond, slenteren wat, maar luisteren intussen nauwlettend naar de gesprekken die de kinderen voeren. Overal zijn er die haantje-devoorters willen spelen, overal zijn er raddraaiers. En daarop hebben die „stillen“ het gemunt.

Een slungel van een jaar of twintig; zwart vettig haar, vuurrood hemd, lichtblauwe spijkerbroek en schoentjes met punten. Hij zegt — de schreeuweliëk — hij krijgt zijn verlangens uit; jorges, met ze-alle-op-die-vent-af-en-geef-em-op-seen. Zo ver komt het niet, want er staat een „stille“ in de buurt. Vlak bij hem. De „slabek“ heeft pech, want hij wordt in zijn kladden gegrepen. Terstond laat een boe-geroep op, maar ook op dat ogenblik is er een handjevol agenten bij de hand om eventuele helpers — ook kindertjes met grote, ontzettend grote „slabekken“, alle lust tot assistentie te ontnemen door een korte, venijnige gummiknuppel in de hand te nemen. Voordat de overvolle Dam goed en wel in de gaten heeft, dat er wat loos is geweest, zit de jongen in de politieauto. Op weg naar het bureau. Daar kan hij wachten tot zijn vader of moeder hem komt afhalen... het kind van twintig.

Afhalen

Vijf minuten later gaat een andere zwarte auto met hikkende sirene richting Warmoesstraat. Er zit een meisje achterin. Met een wit-weggetrokken gezicht. Net een uit de grecht gehaalde pop met lange losse haren. Ze moest en ze zou op de rijweg staan, terwijl een agent gewoon had gevraagd of iedereen op de stoep wilde gaan staan. Het meisje niet. „Mag ik misschien overlopen?“ Natuurlijk, zegt de agent maar dan naar de politiewagen, die aan de overkant staat te wachten. Later op de avond is het kind — zou ze al vijftien zijn? — afgehaald door haar moeder...

een loel“ en „mag ik misschien over de Dam naar huis lopen?“ Maar als de politie nu met een luidspreekder iedereen verzoekt, dringend vraagt, door te lopen en toch vooral niet te blijven staan, dan heeft zij haar best gedaan. En als er dan toch veel belangstellenden blijven staan kijken, is het dan een wonder dat er soms slagen in de verkeerde hoek vallen?

Op mars

Een ander voorbeeld. De Leidsestraat. Drommen kinderen, gilend en schreeuwend in opmars... Ja, waarheen. Naar het Leidseplein? En dan? Misschien naar het Weterings-cult? Of de Vijzelstraat? En overal de rijweg blokkeren, het verkeer ophouden. Stiekum of openlijk voorbijgangers lastig vallen. Fietsen terloops op straat smijten en of zelfs in de gracht gooien. Dat is toch flink? Zo, alleen zo, laat je je toch gelden.

En terwijl de kudde voortstroomt naar nieuw operatiegebied, pakken jongens van achttien meisjes van twaalf en dertien beet, draagen haar in het rond, het liefst over de knie, waarna de kinderen en de kinderen den straftrafing op het strak gespannen spijkerbroekje geven. Gilend en krijgend namen de laatste het pak rammel in ontvangst. Heerlijk. Gauw naar een ander. Die grote knul, daar vooraan, staat ook zijn mannetje wel.

En of. Al die jongetjes staan hun mannetje. Wel vijf, zes keer op een avond begroeten de jongens elkaar met een klap op de schouder. „Hay, hoe gaat 'et? Zeg hebbe die stikken gezien?“ — „Nee, waar dan?“

„Nou, ze lopen overal, 't is link hoor. Voor je weet, heb je een lik met die knuppel over je bek.“

„Laat ze maar opkomen, ik heb al een loel in m'n gedachten“.

Ja, in gedachten. Verder komt de jongen niet. Een „stille“ graait hem bij zijn arm, zet die in een „bank-schroef“ en dertig seconden later is ook hij op weg naar de „bewaarpiaats“ voor stoute kinderen.

„Helpen“

We komen commissaris Rozema, de chef van bureau Warmoesstraat tegen op de Dam. Hij heeft net een brutale knaap een striemende klap om zijn oren gegeven. „Ja, hij stond al een poosje achter me te „zagen“. — Mot u er niet bij wezen? Mot u óók niet helpen — „Hier, ik zal je helpen...“

HOOFDCOMMISSARIS VAN POLITIE:

„Laat het publiek niet naar de nozems gaan kijken”

Ze zijn graag het middelpunt

(Van een onzer verslaggevers)

„De Amsterdamse politiemannen hebben zich de afgelopen dagen op bewonderenswaardige wijze weten te beheersen. Er is alleen geslagen als de onwil van de nozems duidelijk was gebleken. Pas als de politie tot het uiterste was gebracht, is er krachtig ingegrepen.

Ik geloof dat het hoogtepunt van het nozemoptreden nu wel voorbij is. Zondagavond heeft de karabijnbrigade op de Dam een charge uitgevoerd en zijn er harde klappen gevallen. Dat is voor velen een les geweest. De meesten zullen wel niet belust zijn op een tweede portie.”

Niet verontrustend

Verontrustend is de situatie bepaald niet. Het is dan ook niet nodig dat wij overgaan tot diep ingrijpende maatregelen. Met 'n beetje krachtig optreden en de medewerking van het publiek, kunnen wij de straten rustig houden.

Dit zei ons vanmorgen de hoofdcommissaris van de Amsterdamse politie, de heer H. J. van der Molen. Hoewel de politie niet op het standpunt staat „sla de nozems zonder meer van de straat af”, worden leden van de karabijnbrigade 's avonds gereed gehouden. Mocht een nieuwe, harde charge nodig zijn, dan zal de politie niet aarzelen.

„De eerste dagen zijn wij vrij passief opgetreden”, zo vertelde de heer Van der Molen. „En eigenlijk was er ook geen aanleiding tot hard optreden. Wij wilden de nozems vooral geen vat op de politie geven. Ik heb namelijk de indruk dat de dames en heren het liefst zien dat de politie begint te slaan. Dat is eerst gebeurd, toen ze met fietsbellen de ruiten begonnen in te gooien van een pofoertjeskraam aan de Weteringschans. Dat kon de politie niet langer over haar kant laten gaan.”

Geen water

„Het gebruik van water tegen de nozems lijkt me momenteel geen zin te hebben. Ze kunnen zich in allerlei portieken, hoeken en gaten verschuilen en op die manier zou het een spelletje worden. Een spelletje, dat de nozems juist erg leuk zouden vinden.

Er zijn klachten gekomen van omstanders, die bij het optreden van de politie een klap hebben gekregen. Daarom zou ik de mensen dit willen adviseren: blijft u liever uit de buurt. Als de politie gaat slaan, dan loopt u de kans ook geraakt te worden. „Ik had er niets mee te maken”, zeggen zulke mensen op obstinate toon. Maar laten ze daar dan ook niet gaan staan kijken. Bovendien willen de nozems graag die publieke belangstelling. Ze vinden het heerlijk om het middelpunt te zijn en vinden het erg interessant, dat er elke avond stukken over hen in de kranten verschijnen.”

Doodsbang

„De jongens — er zijn ook meisjes bij, die soms bijzonder brutaal kunnen optreden — die mee naar het bureau genomen worden, moeten daar afgehaald worden door hun ouders. Als ze ze ziet zitten op het bureau Warmoes-

HOOFDCOMMISSARIS H. J. VAN DER MOLEN
...niet verontrustend...

straat, dan zijn het jongens, die doodsbang voor de politie zijn. Sommige ouders staan versteld dat ze hun kinderen op het bureau terugvinden. Ze wisten helemaal niet dat ze ook bij de nozems waren. Een enkele keer krijgt de politie van de ouders te horen. „Laat hem maar tot morgenochtend zitten, we willen hem nu niet zien”, maar gelukkig zijn dat uitzonderingen. Er zijn ook vaders, die hun zoons op het bureau over de knie leggen.

De meeste vaders en moeders vinden het hoogst onaangenaam dat ze hun kind op het bureau moeten komen halen. Maar als ze dat dan zo onplezierig vinden, waarom geven ze hun kinderen dan wel van die nozemkleding? Als die jongens normaal gekleed gingen, konden ze zich ook niet bij de anderen aansluiten”, aldus de hoofdcommissaris.

Lanterfanter

„De meeste nozems zijn 13 tot 19 jaar oud. Het is jammer van deze jongens. Want als ze niet een andere weg zoeken, worden het lanterfanter, van wie niet veel terecht komt. De meesten van die jongens zijn gezond en goed gebouwd. Ze zouden op het sportveld geen slecht figuur slaan. Wat zoeken ze dan op straat?

Ik zoek in de eerste plaats de schuld bij de ouders. Die hebben geen gezag meer over hun kinderen. Bovendien zal de invloed van bepaalde films zich ook wel doen gelden. Dat willen die jongens gaan nadoen. Het vechten en schieten op die films wordt ook allemaal zo mooi voorgesteld.

Dit optreden van de nozems kost ons bijzonder veel tijd. Wij kunnen, eerlijk gezegd, onze tijd wel beter gebruiken. Maar ernstig is de situatie niet. Als het publiek wegblijft, dan zullen de nozems waarschijnlijk ook wel verdwijnen”, aldus de hoofdcommissaris.

Eisenhower i Ver Ongrijp Van d naar

(Van een onzer verslaggevers)

DE „vreemdgeklede jeugd van het Leidseplein”, waarover wij op 25 augustus van het vorige jaar in P.S. schreven, bestaat nog steeds. Alleen is zij op het plein zelf vrij zeldzaam geworden. Artiestencafé Reijnders immers werd minder geschikt als contactpunt, toen het de allerjongsten de toegang ontzegde, terwijl een geregeld bezoek de iets ouderen — voor het merendeel toch nog aangewezen op het zakgeld van thuis — op den duur te kostbaar werd. Zo kwam de groep voor de deur van het café terecht en kreeg enige vermaardheid als „de stoep van Reijnders”.

DE ontmoetingen op straat zijn nu zo goed als afgelopen. Twee maanden geleden ongeveer deelde 't grootste deel van die groep de slechts met een half oor luiserende buitenwacht per bulletin namelijk het volgende mede: „Het gedrag van de ouderen wordt niet de dag schandaliger. Het blijft niet alleen bij aangapen-gluren, maar de woordkeus, die men gebruikt, om de afkeer van de modernisten duidelijk te laten merken, wordt steeds grover”. Het woord modernisten was gevallen. De jeugd met haar speciale kleding en haardracht looide zich bovendien nog met deze naam en verenigde zich in „The Amsterdam Modernists Club”.

„Deze club”, aldus een brief aan onze redactie, „heeft een speciaal karakter en wordt door de jongeren zelf geleid. Men heeft gebroken met alle bestaande tradities. Geheel naar eigen inzicht, op een voor ieder aanvaardbare ma-

Minder reductie op
ementen

...? ...dienstbe...
... van 7...
... halve